

Брейт К.О., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Бунда О.М. к.е.н., доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Господарська діяльність будь-якого підприємства пов'язана з рухом грошових коштів. Кожна господарська операція викликає надходження або витрачання грошових коштів. Грошові кошти обслуговують практично всі аспекти операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [1]. Грошові кошти можуть надходити на підприємство з довгострокових (цільове фінансування, внески до статутного капіталу, довгострокові позики банків, емісія довгострокових облігацій), і з короткострокових джерел (від покупців і замовників та різних дебіторів, короткострокові позики банків). Слід використовувати довгострокове фінансування для фінансування витрат на підготовку та освоєння виробництва нової продукції згідно досліджень у сфері фінансового менеджменту, з метою недопущення вилучення коштів з обороту. Для потреб зіставності показників бюджетування із показниками бухгалтерського обліку необхідно проаналізувати надходження грошових коштів із різних джерел довгострокового фінансування із використанням різноманітних ресурсів при підготовці та освоєнні виробництва нової продукції. Грошовий потік - це безперервний процес руху грошових коштів у часі, який образно порівнюється з системою «фінансового обігу», що забезпечує життєздатність організації.

Аналіз грошових коштів та управління грошовими потоками містить в собі розрахунок часу обороту грошових коштів (фінансовий цикл), аналіз грошового потоку, його прогнозування, визначення оптимального рівня грошових коштів [2].

Аналіз руху грошових коштів відбувається прямим і непрямим методом:

- прями́й метод ґрунтується на обчисленні припливу (виторг від реалізації продукції, робіт і послуг, аванси отримані) І відтоку (оплата рахунків постачальників, повернення отриманих короткострокових кредитів і позик) Вихідним елементом коштів є виторг;

- непрями́й метод ґрунтується на ідентифікації та обліку операцій, пов'язаних з рухом грошових коштів, і послідовному коригуванні чистого прибутку, тобто вихідним елементом є прибуток.

Прями́й метод розрахунку показує підсумки операцій (оборотів) за рахунками грошових коштів за період. Операції класифікуються за такими видами діяльності:

- поточна (основна) діяльність - отримання виторг від реалізації, аванси, сплата по рахунках постачальників, отримання короткострокових кредитів і позик, виплата заробітної плати, розрахунки з бюджетом, виплачені / отримані відсотки по кредитах і позиках;

- інвестиційна діяльність - рух коштів, пов'язаних з придбанням або реалізацією основних засобів і нематеріальних активів;

- фінансова діяльність - отримання довгострокових кредитів і позик, довгострокові і короткострокові фінансові вкладення, погашення заборгованості за отриманими раніше кредитами, виплата дивідендів.

Непрями́й метод дозволяє визначити взаємозв'язок отриманого прибутку зі зміною величини грошових коштів. Розрахунок грошових потоків даним методом ведеться від показника чистого прибутку з необхідними його коригування в статтях, а не відображають рух реальних грошей за відповідними рахунками.

Для усунення розбіжностей у формуванні чистого фінансового результату і чистого грошового потоку виробляються коригування чистого прибутку або збитку з урахуванням:

- змін в запасах, дебіторської заборгованості, короткострокових фінансових вкладеннях, короткострокових зобов'язаннях, виключаючи позики і кредити, протягом періоду;

- негрошових статей: амортизація необоротних активів; курсові різниці; прибуток (збиток) минулих років, виявлена у звітному періоді та інше;

- інших статей, які повинні знайти відображуватися в інвестиційній та фінансовій діяльності.

Основним напрямком удосконалення бухгалтерського обліку і аналізу (поруч із впровадженням міжнародних стандартів бухгалтерського обліку й фінансової звітності, вдосконаленням регуляторного середовища) є впровадження автоматизованих систем на основі інноваційних інформаційних технологій. Це дасть змогу більш повно реалізувати функції управління інформацією, контролю та обліку в системі управління підприємством [1, с.5].

Отже, господарська діяльність будь-якого підприємства пов'язана з рухом грошових коштів. Кожна господарська операція викликає або надходження, або витрачання грошових коштів. Проведення аналізу руху грошових коштів дозволить підвищувати ефективність прийнятих управлінських рішень.

Література

1. Кошельок Г.В. Оцінка якості управління грошовими потоками на підприємстві. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2017. Вип. 1. С. 108.

2. Надточій С.І. Аналіз грошових потоків підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2018. № 8. С. 82–85.

3. Деркаченко Ю.Р., Бунда О.М. Інформаційні технології в бухгалтерському обліку. Домінанти соціально-економічного розвитку України в умовах інноваційного типу прогресу: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених, присвяченої 90-річчю Київського національного університету технологій та дизайну, м. Київ, 26 березня 2020 р./упор. О.В. Ольшанська. Київ : КНУТД, 2020. С. 318-320.